

תא"ל (מיל') אודי דקל

הזדמנות לשינוי אסטרטגי

והעורף חייבים לשמור על דריכות ומוכנות גבוהה למקרה שהגא"פ ייוזם מתקפת טילים ורחפנים בהפתעה.

במבט קדימה, אסור להסיר את המבט מהגורמים העמוקים למתרחש. הציבור העזתי מיואש מהמשבר המתמשך, בהיעדר אופק ועתיד. הוא לא תמך במהלכי "ההתנגדות" של הגא"פ, כמו גם בישיבה על הגדר של חמאס. גם בעזה, כמו בישראל, ילדים סובלים מסיוטים בלילה בגלל פיצוצים, ואנשים עסוקים בהישרדות. בסיום הסבב, לכשיגיע, זו עת למיצוי ההזדמנויות לקדם את ההבנות עם חמאס, שממוקד היום יותר בהסדרה עם ישראל ובעריכת בחירות ברשות הפלשתינית ואף בפיוס עימה, מאשר בעימות צבאי עם ישראל.

כדי להגיע להסדרה, ישראל אינה נדרשת למהלך צבאי רחב היקף כדי להוריד את החמאס לברכיים, כי ברוב הסוגיות, למעט בסוגיית החזרת גופות חיילינו והאזרחים, לא נגיע לתנאים טובים יותר להסדרה מאלו שחמאס מסכים להם היום. לפיכך, יש בידי ישראליים הזדמנות לתרגם את ההצלחה המבצעית למציאות אסטרטגית טובה יותר ויציבה יותר.

הכותב הוא מנהל המכון למחקרי ביטחון לאומי INSS

הסיכול של אבו אלעטא, לפני הכל, הראה כי ידה הארוכה של ישראל משגת את כל מי שמתכנן טרור נגדה, תוך הפגנת היכולות המודיעיניות-מבצעיות הייחודיות של זרועות הביטחון. הצידיק שישיראל הציגה לסיכול הממוקד דווקא בעת הזו, היא כי אבו אלעטא היה בעיצומו של תכנון פיגועי איכות נגד ישראל, ופעל אקטיבית לסכל את ההסדרה בין חמאס לישראל. דומה שישיראל, שלאחרונה מרושנת עונג מההצלחות שלה במערכה שבין המלחמות (המב"ם) בזירות השונות, אינה עוזרת ובוזזת את ההשלכות האסטרטגיות של מעשיה. במקרה של חיטול אבו אלעטא אין מדובר ביותר ממהלך טקטי-מקומי, ודאי שלא שינוי מהותי במצב היסוד בעזה. הארגונים ברצועה ממשיכים להציב איום צבאי על ישראל שאותו יוכלו לממש בכל עת שהובר משרת את האינטרסים שלהם. המשך המצב הקיים והתעצמות ארגוני הטרור יחייבו בסופו של יום מערכה צבאית רחבה ונמרצת לפירוק היכולות הצבאיות של חמאס ושאר הארגונים הסוררים, אך גם בסיומה – למרכה הצער, לא יימצא תחליף לשלטון חמאס ברצועה, וישראל תתקשה לעצב מציאות של יציבות ושקט ביטחוני לאורך זמן.

ישראל השיגה את מטרתה בסיכול הממוקד בתחילת המערכה, ובהמשך פעלה לסיומה המהיר לפני שתהיינה פגיעות משמעותיות בעורף. הבחירה להתמקד בג'יהאד האסלאמי הפלשתיני (גא"פ), ולא בחמאס ככתובת שלטונית אחראית, היא בגדר שינוי במדיניות עד כה, ובפועל משחררת את חמאס מאחריות למנוע פעולות טרור מהרצועה. חמאס ניצל את ההזדמנות לעמוד מהצד, כאשר ישראל לכאורה פועלת בשירותו: החלישה את הגא"פ וכך בכך חזרה וציינה כי אם חמאס יהיה מעורב בעימות, הנזקים צפויים להיות קשים הרבה יותר, ובתוך כך העניקה לו מרחב תמרון ניכר.

התנהלות ישראל וחמאס חושפת את האינטרסים החופפים לשניהם, לא רק בהחלשת הגא"פ, אלא גם בהכשרת התנאים להסדרה של רגיעה ביטחונית ארוכת טווח תמורת הקלות ניכרות בסגר על הרצועה. ברמה המיידית, לשני הצדדים אינטרס לסיום מהיר של הסבב, כדי להימנע מהסתבכויות שתחייבנה את חמאס להצטרף למערכה. הגא"פ מבין כי נותר בודד במערכה, וככל שהיא נמשכת, ברייתו דתו מובלטת, והוא סופג פגיעות נוספות. לכן הוא עסוק בעריכת "אלכום ניצחון" דרך התפארות על גודל וטווח המטחים, וביכולתו להשכיח חצי מישראל. עם זאת, גם אם יסתיים הסבב כעת, צה"ל